

XXVII Seminari d'Història Econòmica i Social (Girona, 1-2 juliol 2016)

International Research Network (GDRI) AAA «Agriculture, Approvisionnement, Alimentation»

INGRESSOS, RIQUESA I DINÀMIQUES SOCIALS.

Una perspectiva històrica

INCOME, WEALTH AND SOCIAL DYNAMICS.

A historical perspective

Joaquim Vayreda (Girona, 1843 - Olot, 1894). Pàgès jove, c.1878. Oli sobre tela, 55,5 x 37 cm. N.R. 200.557. Museu de Montserrat. Donació J. Sala Ardiz, 1980.

Organitza:

Universitat de Girona
Institut de Recerca Històrica
Centre de Recerca d'Història Rural

Patrocina:

Universitat de Girona
Departament d'Història
i Història de l'Art

INGRESSOS, RIQUESA I DINÀMIQUES SOCIALS: Una perspectiva històrica

Des de fa força anys, els debats sobre els nivells de vida i les desigualtats socials, i més recentment, el debat sobre la revolució industrial a les societats europees han evidenciat la necessitat de renovar la metodologia de treball dels estudis d'història social, especialmente en el món rural. En primer lloc, s'ha vist la necessitat de prendre en consideració, com a indicadors del nivell de vida de les classes treballadores, no només els salaris, com s'havia fet durant molt de temps, sinó altres formes d'ingressos que cal recollir i saber analitzar conjuntament, i que sovint obliguen a revisar i reinterpretar les sèries de salaris disponibles. En segon lloc, aquesta mateixa línia de revisió i reinterpretació ha comportat la necessitat de prendre com a unitat d'observació la unitat domèstica familiar, tant per estudiar la composició dels diferents tipus d'ingressos que podien incidir en les economies familiars, com per detectar processos de canvi i dinàmiques socials que fins ara podien haver passat desapercebuts. En aquest seminari s'ha volgut posar en contacte investigadors que aborden aquesta problemàtica entorn de tres eixos de reflexió: 1) Diversitat de salaris i construcció de sèries salarials: de quins salaris parlem i per a què interessa recollir-los; 2) Estructura i naturalesa dels ingressos de les economies familiars en el món rural; 3) Incidència de les formes d'obtenir ingressos –i acumular riqueza– en el dinamisme social i en els processos de diferenciació social.

INGRESOS, RIQUEZA Y DINÁMICAS SOCIALES: Una perspectiva histórica

Desde hace algunos años, los debates en torno a los niveles de vida y las desigualdades sociales y, más recientemente, el debate sobre la revolución industrial en las sociedades europeas han evidenciado la necesidad de renovar la metodología de trabajo de los estudios de historia social, especialmente en el mundo rural. En primer lugar, se ha visto la necesidad de tomar en consideración, como indicadores del nivel de vida de las clases trabajadoras, no sólo los salarios, como se ha venido haciendo durante mucho tiempo, sino también otras formas de ingresos que es preciso conocer y saber analizar conjuntamente, y que a menudo obligan a revisar e interpretar las series de salarios disponibles. En segundo lugar, esta misma línea de revisión y reinterpretación ha llevado la necesidad de tomar como unidad de observación las unidades domésticas familiares, tanto para estudiar la composición de los diferentes tipos de ingresos que podían incidir en las economías familiares, como para detectar procesos de cambio y dinámicas sociales que hasta ahora podían haber pasado desapercibidos. En este seminario hemos querido poner en contacto a investigadores que abordan esta problemática en torno a tres ejes de reflexión: 1) Diversidad de salarios y construcción de series salariales: de qué salarios hablamos y por qué interesa recogerlos; 2) Estructura y naturaleza de los ingresos de las economías familiares en el mundo rural; 3) Incidencia de las formas de obtener ingresos –y acumular riqueza– en el dinamismo social y en los procesos de diferenciación social.

INCOME, WEALTH AND SOCIAL DYNAMICS: A historical perspective

For several years now, discussions about living standards and social inequality and, more recently, the debate on the industrious revolution in European societies have revealed the need to rethink the working methodology in social history studies, especially with regard to rural areas. First, we have recognized the need to consider not just wages as indicators of working class living standards, as was the case for a long time, but also other forms of income, which we need to analyse together, and which often force us to revise and reinterpret the series of disposable income. Secondly, this line of revision and reinterpretation has created the need to consider households as units of observation, both to study the composition of the different types of income that could have affected different family economies and to detect processes of change and social dynamics that may have gone unnoticed until now. This seminar aims to bring together researchers working on this problem along three lines of enquiry: 1) wage diversity and construction of wage series (which wages we are speaking of and what the interest is in documenting them); 2) the structure and nature of family income in rural areas; and 3) the impact of different ways of obtaining income – and accumulating wealth – on social dynamics and processes of social differentiation.

Divendres/Friday 1 de juliol/july

Matí

10 h - 11 h: Lluís To (UdG): Treball assalariat a les viles medievals catalanes: un estat de la qüestió. *Waged labour in Medieval Catalan towns: the historical consensus*

11 h - 12 h: Pere Ortí (UdG): A la recerca del fantasma d'un grup social: qui treballa a jornal a la Catalunya baixmedieval? *On search of a phantom social group: who worked for wages in Late Medieval Catalonia?*

12 h: Pausa

12.30 h - 13.30 h: Gerard Béaur (CNRS/EHESS): Gagner sa vie dans les campagnes (15e- 18e siècles). Les salaires dans les revenus de la paysannerie. *Make a living in the countryside (15th-18th centuries) The part of wages in peasant income.*

Tarda

15.30 h - 16.30 h: Gabriel Jover (UdG): Salaris "eixuts" i amb "companatge": La remuneració de la mà d'obra jornalera, Mallorca 1630-1720. *Daily-labour wages "in-kind" and "in-cash": Majorca, 1630-1720.*

16.30 h - 17.30 h: Julie Marfany (Universitat de Durham): *Adapting to new markets: the income and expenditure of a Catalan peasant family, 1686-1812*

17.30 h: Lliurament del XIV Premi Mestall 2016

18 h - 19 h: Rosa Congost, Rosa Ros, Enric Saguer (UdG): Deixant la pobresa enrere. Salaris i ingressos dels treballadors a la Catalunya del segle XVIII. *Leaving poverty behind. Wages and income of workers in eighteenth century Catalonia.*

Dissabte / Saturday 2 de juliol/july

Matí

9 h - 10 h: Gilles Postel-Vinay (Paris School of Economics/EHESS): *Income and wealth: an issue at the individual level? At the family level? Or at the social level?*

10 h - 11 h: Núria Sala i Vila (UdG): El boom extractivo del cauchú y los cambios económicos en las economías indígenas (1870-1929). *The rubber extraction boom and economic change in indigenous economies (1870-1929).*

11 h: Pausa

11.30 h - 12.30 h: Luisa Muñoz Abeledo (Universitat de Santiago): Salarios e ingresos familiares en la Galicia urbana y rural 1850-1924. *Wages and family income in urban and rural Galicia, 1850-1924.*

12.30 h - 13.30 h: Laurent Herment (CNRS) i Luca Andreoni (Universitat Politècnica de les Marques (Ancona) - Universitat de Bordeus): *French Agriculture, Employment and Wages in the First Half of the 20th Century.*

Organitzadors / Organizers:

Centre de Recerca d'Història Rural de la Universitat de Girona
International Research Network (GDRI) AAA «Agriculture, Approvisionnement, Alimentation»

HAR2014-54891-P, «Neither elite nor poor. Middle classes and social change in countryside in historical perspective», funded by the Spanish Ministry of Science and Innovation.

HAR 2014-54205-C2-2-P, «Credit and land market on northeastern Catalonia's countryside and small towns in the 14th and 15th centuries», funded by the Spanish Ministry of Science and Innovation.

Lloc de realització / Lugar de realización / Place: Facultat de Lletres de la UdG (Pl. Ferrater Mora, 1, Girona)

Més informació / Más información / More information: Secretaria del Centre de Recerca d'Història Rural (Institut de Recerca Històrica).
Facultat de Lletres. Pl. Ferrater Mora, 1 - 17071 Girona. Tel (+34) 972 418 945. a/e: dir.irh@udg.edu

XXVII Seminari d'Història Econòmica i Social (Girona, 1-2 juliol 2016)

International Research Network (GDRI) AAA «Agriculture, Approvisionnement, Alimentation»

INGRESSOS, RIQUESA I DINÀMIQUES SOCIALES.

Una perspectiva històrica

INCOME, WEALTH AND SOCIAL DYNAMICS.

A historical perspective

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ/ BOLETO DE INSCRIPCIÓN/ INSCRIPTION

Nom/Nombre/Name: _____

Adreça/Dirección/Address: _____

Població/Población/Town: _____

CP _____

País/Country: _____

Tel. / Phone _____ @ _____

Feu-nos arribar aquesta butlleta a: / Envía este boleto a: / Give us this form to: UdG, Centre de Recerca d'Història Rural (IRH).

Plaça Ferrater Mora, 1, 17001 Girona (fax +34 972 418 230)

